

tat, tendresa, innocència, respecte, comprensió i també ens trobem amb un Salvador, a la política, intransigent, fidel als seus principis, ferm i fins i tot dur. Virtuts totes aplicades en els moments precisos i que desgraciadament el fan un *tant avis*.

El seu llibre és un tractat d'amor a la família i els seus valors, fins i tot en moments que no és fàcil defensar-los, i també és un elogi a la senzillesa material i a la riquesa sentimental i espiritual.

Però també el que ha aconseguit és relatar-nos els moments dramàtics de la nostra història i explicar-nos la del poble de Salt, vista pels ulls d'un noi de mirada neta que no entenia res del que estava passant. És la història d'un poble que concentrava totes les contradiccions tràgiques d'aquella època de la Guerra Civil i del temps de la postguerra. I ens ho ha explicat amb un respecte inusitat per a totes les persones, de la manera amb

què només gent d'una humanitat excepcional com en Salvador poden fer-ho.

Haig de confessar que, en certs moments de la lectura, hi ha una tendresa excepcional que fa que els sensibles sentim el pessic interior i l'emoció que aflora, tot i que en cap moment l'autor ho hagi pretès; més aviat entre el rigor de tot el llibre utilitza una prosa planera, rica i amb un cert to alegre. I aprofita totes les oportunitats per anar-hi introduint qual-sevol dita popular que hi vingui a tomb.

Llegir les memòries d'en Salvador Sunyer és repassar un compendi d'història de més de mig segle del nostre país. Una història que desgraciadament molts no coneixen i, el que és més trist de tot, ni els interessa gaire. Tot i que, ens agradi o no, és la nostra i la que ens explica avui moltes coses de l'actualitat.

En el Salvador polític és on es mostra més la singularitat d'una persona que, de profundes arrels, és portat per l'atzar a un camp per al qual no està fet. La seva voluntat unitària i la irrenunciable obediència a res més que la seva consciència i als seus principis el porten a situacions de conflicte, però la seva fermesa de fonaments no la tomba ni l'amistat.

Seríem tremendament injustos si en aquesta petita ressenya no ressaltéssim la immensa importància que al llarg de la seva vida ha tingut la seva família, i molt

especialment la seva esposa, Maria Carme. Al llarg del llibre en Salvador ho ressalta reiteradament, fins al punt que quan acabes de llegir-lo t'adones que aquest camí, en Salvador l'ha fet molt ben acompanyat.

Esteve Vilanova i Vilà

Els pergamins informatitzats

CD Repertori general de l'Arxiu Diocesà de Girona

Direcció i recopilació:
Josep M. Marqués i Planagumà
Informatització:
Pere Trijueque i Fonalleras
Diputació de Girona

La informàtica aplicada a l'arxivística ha revolucionat, en aquest darrer decenni, la tasca d'investigadors i d'aficionats. L'estalvi immens en temps i la reducció física de l'espai han aconseguit que les consultes sistematitzades i la recerca de dades concretes es tradueixin en una còmoda consecució de resultats immediats. Per altra banda, actualment hi ha un interès generalitzat per la recerca genealògica, les causes del qual hauríem de consultar als sociòlegs, però que tanmateix es fa notar en els arxius històrics i, especialment, en els diocesans. Aquest públic àvid d'informació, afegit als historiadors professionals, ha donat lloc a un augment espectacular de consultants, que sovint arriben a col·lapsar els serveis o que han

d'esperar temps per accedir a una documentació no avaluada —ni apta— per passar per tantes mans alhora.

Per tots aquest motius —agilitat, reducció de temps i espai, accessibilitat, descongelació i preservació d'originals— cal valorar molt positivament l'aparició d'aquest CD amb els repertoris més importants de l'Arxiu Diocesà gironí. Inclou, entre altra documentació, els Beneficis, les Causes Pies (testaments i fundacions benèfiques), dispenses matrimonials, els fons incorporats (amb informació sobre monestirs i esglésies), el fons de la Mitra, documents notarials i processals i lletres expedides pel bisbat. Alguns d'aquests apartats abasten no menys de 9.000 pergamins. Els repertoris que recull no sempre són exhaustius, però inclouen els fons i sèries més destacables. La recerca es pot efectuar per noms de persona, de lloc i per conceptes. El CD no inclou els registres parroquials (llibres de baptisme, de matrimonis, etc.), però tanmateix pot ser molt útil al genealogista per localitzar un cognom determinat. La instal·lació a l'ordinador és

MALLARACH I CARRERA, Josep Maria [ed.]. *Actes de les Primeres Jornades d'avaluació d'impacte ambiental del planejament urbanístic i territorial*. Girona: Servei de Publicacions de la Universitat de Girona, 2002. 202 p.

MARQUÉS I SUREDA, Salomó. *L'Escola a Catalunya durant el segle XX: el testimoni de les germanes Macau Julià*. Girona: Lleure, 2002. 76 p.

MARQUÉS, Salomó. *Josep Pallach, pedagog: antologia de textos*. Girona: CCG Edicions, 2002, 144 p.

MARTÍ PUIG, Salvador. *Rebel·lions, bananes i volcans: política social i societat a Amèrica Central*. Vic/Girona: Eumo/Universitat de Girona, 2002. 316 p.

MARTÍ PUIG, Salvador. *Rebel·lions, bananes i volcans: política social i societat a Amèrica Central*. Vic/Girona: Eumo/Universitat de Girona, 2002. 192 p.

MARTÍN, Miquel. *L'estratègia de la gallina*. Barcelona: Columna, 2001. 280 p.

MASO I VALENTÍ, Rafael. *Les tres dimensions de l'arquitecte*. Girona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 2002. 139 p.

MATAS, Josep; PRAT, Enric; VILA, Pep. *Les cartes de les famílies Roger i Rosés. Notícies de Palafrugell dels segles XVIII i XIX*. [Palafrugell]: Arxiu Municipal de Palafrugell, 2002. 136 p.

MERCADER I SUÑER, Martí. *Les mines de Surroca: testimoni d'un temps*. Ripoll: Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès, 2001. 125 p.

MIERES, Tomàs [trad. Antoni Cobos]. *Costums de Girona*. Girona: CCG, 2001. 272 p.

simple, i el funcionament del programa no requereix cap aprenentatge previ, ja que només s'han de seguir les opcions de consulta que apareixen a la pantalla. Es recomana la instal·lació al disc dur, perquè el funcionament resulta més ràpid que si es fa la lectura de dades des del CD. Cal advertir que, lamentablement, el programa pot donar problemes d'instal·lació en Windows XP, i fins i tot en versions altes de Windows 98. És desitjable que aquesta utilíssima eina es reediti ben aviat amb un motor d'instal·lació compatible amb els requeriments dels PC actuals.

Dani Vivern

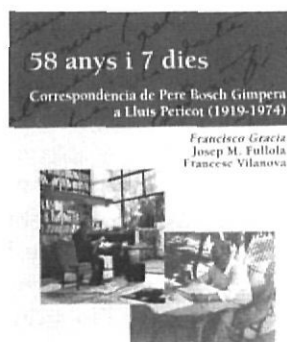
Una correspondència científica i humana

FRANCISCO, FRANCISCO; FULOLLA, Josep M.; VILANOVA, Francesc.

58 anys i 7 dies. Correspondència de Pere Bosch Gimpera a Lluís Pericot (1919-1974).

Presentació de Joan Tugores. Pròleg de Salvador Claramunt, Universitat de Barcelona, 2002. 474 pàgines.

Quan resta, com a brillant prova documental d'una relació científica i personal, la correspondència entre figures d'un prestigi internacional indiscutible com Bosch Gimpera i Pericot, és evident que s'obren nous horitzons per als investigadors que disposen, des d'ara, d'una rica font de coneixement. El llibre *58*

anys i 7 dies transcriu íntegrament 276 cartes que Pere Bosch Gimpera va transmetre a Lluís Pericot entre els anys 1919 i 1974. En concret, 58 anys i 7 dies és l'abast cronològic d'aquesta correspondència, que es conserva a la Biblioteca de Catalunya de Barcelona.

Però, què aporta aquesta correspondència? De manera sintètica i planera podríem dir que projecta una llum resplendent a la història de l'arqueologia catalana i la seva imbricació en el context científic internacional. Però, les cartes de Bosch Gimpera van molt més enllà i esdevenen un apreciable reflex de l'evolució històrica de l'Estat espanyol, sobretot a partir de les vicissituds de la comunitat acadèmica i científica, no en va Pere Bosch Gimpera va ocupar càrrecs de gran responsabilitat: rector de la Universitat Autònoma republicana i conseller de Justícia des del mes de juny de 1937.

Les cartes datades entre els anys 1919 i 1926 recullen l'etapa en què Bosch Gimpera està immers en la

formació dels seus primers alumnes i de creació de les primeres instàncies científiques, com ara el Servei d'Investigacions Arqueològiques, adscrit a l'Institut d'Estudis Catalans i del qual Bosch Gimpera va ser nomenat director. Però, els esdeveniments polítics havien d'influir decisivament en l'activitat d'un personatge, compromès políticament com a militant d'Acció Catalana, a qui la sublevació militar franquista el sorprengué a les excavacions d'Empúries.

La victòria de l'exèrcit facciós no va deixar més alternativa a Bosch Gimpera que enfilar un interminable exili. L'enyor per la llunyania del país es veia mitigat per la relació epistolar amb el seu deixeble Pericot, que s'havia quedat a l'interior en la seguretat que no li calia marxar «perquè no havia fet res» (en tot cas, recordem que aquest mateix raonament va resultar mortal per a Carles Rahola). Les cartes de Bosch Gimpera a Pericot posen al descobert les baixes humanes. La repressió política endegada cruelment pel general Franco va projectar una ominosa ombra entre moltíssims ciutadans, alhora que permetia l'ascensió meteòrica de funestos personatges com Julio Martínez Santa Olalla o Martín Almagro Bosch, que amb l'acreditació de la seva militància falangista fou nomenat el març de 1939